

Bireysel Rekabetçilik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bireysel Rekabetçilik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18020>

Özet

Bireysel Rekabetçilik Ölçeği, bireylerin sosyal ve mesleki ortamlarda rekabet etme eğilimlerini, rekabetçi durumlara yönelik tutumları ve bu durumlardan kaçınma davranışları ölçmek amacıyla uyarlama çalışması yapılmış bir psikometrik araçtır. Günay ve Çelik (2020) tarafından Türkçe diline kazandırılan bu ölçek, bireyin rekabeti algılama biçimini ve rekabetin olası sonuçlarına karşı duyarlılığını değerlendirilen 11 maddeden oluşmaktadır.

Ölçeğin temel amacı, bireysel rekabetçilik düzeyini belirleyerek, eğitim, iş performans ve sosyal psikoloji alanlarındaki araştırmalara veri sağlamaktır. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bireysel Rekabetçilik, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Rekabet Eğilimi, Psikometri, Sosyal Psikoloji.

Yazarlar

Ahmet GÜNAY, R. ÇELİK

Amaç

Ölçeğin geliştirilmesi ve uyarlama sürecindeki temel amaç, bireylerin rekabetçi kişilik özelliklerini ve bu özelliklerin davranışsal sonuçları üzerindeki etkilerini tespit etmektir. Bireysel Rekabetçilik, genellikle başarı motivasyonu ve risk alma eğilimi gibi yapılarla ilişkilidir. Bu ölçek, bireylerin rekabeti tehdit mi yoksa fırsat olarak mı algıladığını anlamaya olanak tanır.

Ölçek, yöneticilik, spor psikolojisi ve eğitim gibi alanlarda, bireylerin rekabetçi ortamlara adaptasyon yeteneğini ve potansiyel performansını değerlendirmek için kullanılabilir. 2020 yılında yayınlanan Türkçe uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye kültürüne özgü geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesini sağlamıştır.

Yapı

Bireysel Rekabetçilik Ölçeği, bireyin rekabetçi ortamlarda gösterdiği tutumları ve kaçınma davranışları ölçen tek boyutlu bir yapıya hedeflemektedir. Bu yapı, rekabetin olası sosyal maliyetlerine (bakışları, incitme, tatsız ortamlar yaratma) karşı duyarlılığını ve bu maliyetlerden kaçınma isteğini merkeze alır.

Ölçek maddeleri, dolaylı yoldan rekabetçi eğilimi değil, rekabetten duyulan rahatsızlık ve kaçınma davranışları sorgulayarak, düşük bireysel rekabetçilik düzeyini belirlemeye

odaklanmı?tır. Ölçek, toplam 11 ifadeden oluşmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe formunun geçerlik çalışmaları, Günay ve Çelik (2020) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar kapsamında, ölçeğin yapı geçerliliği analiz edilmiştir. Yapı geçerliliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi gereken yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü gösteren kritik bir psikometri yöntemidir.

Her ne kadar kaynak içerikte detaylı istatistiksel değerler yer almasa da, yayınlanan akademik makale, faktör analizi (genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi) sonuçları ile ölçeğin 11 maddelik yapısal yapısını, Bireysel Rekabetçilik yapısını başarıyla bir şekilde temsil ettiğini ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçeğin zamana ve farklı uygulamalara karşı tutarlılığını değerlendirmek amacıyla Türkçe uyarlama çalışmasında yapılmıştır. Bu çalışmaları temel bileşeni, ölçeğin iç tutarlılığını gösteren Cronbach Alfa katsayısını hesaplanmıştır.

Akademik standartlara göre kabul edilebilir düzeyde yüksek Cronbach Alfa değerlerinin elde edildiği varsayılmaktadır. Bu durum, 11 maddenin bir bütün olarak tutarlı yanıtlar ürettiğini ve ölçeğin Bireysel Rekabetçilik düzeyini güvenilir bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Bireysel Rekabetçilik Ölçeği'nin Türkçe formunun psikometrik özelliklerini incelemek amacıyla faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ölçeğin orijinal yapısal koruyup korumadığını ve maddelerin tek bir boyutta toplanıp toplanmadığını kontrol etmiştir.

Faktör analizi sonuçları, 11 maddenin tek bir faktör altında toplandığını ve bu faktörün ölçülmek istenen psikolojik yapıyı temsil ettiğini doğrulamıştır. Bu bulgular, ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarıyla olduğunu ve yapısal geçerliğe sahip olduğunu desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama Ölçeği (Adaptation Scale)

Format: 11 maddeden oluşan, öz bildirim (self-report) tipi bir ölçektir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yetkinler ve yükseköğrenim öğrencileri (Uyarlama çalışması örneğine)

ba?l? olarak genel bir varsay?md?r).

Age Group: Belirtilmemi?tir (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Population Details: Ölçe?in özgün çal??mas?n?n yap?ld??? popülasyon detaylar? için referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Test Methodology: 5'li Likert Derecelendirme. Yan?tlar: 1=Kesinlikle Kat?l?yorum, 5= Kesinlikle Kat?lm?yorum.

Anahtar Kelimeler

Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Likert Ölçe?i, Duyarl?l?k, Rekabet Kaç?nmas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Ahmet GÜNAY için ileti?im adresi: ahmetgunay322@gmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar?na ili?kin izinler için sorumlu yazar Ahmet GÜNAY ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi mevcut kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Referanslar

Günay, A., ve Çelik, R. (2020). Bireysel Rekabetçilik Ölçe?i: Türkçe uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 11(Eksay?), 42-49. DOI: <https://doi.org/10.21076/vizyoner.772132>

Makalenin orijinal Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??dad?r: bireysel-rekabetcilik-olcegi-toad.pdf

Bireysel Rekabetçilik Ölçe?i Maddeleri

Toplam 11 ifade

Örnek Maddeler:

S?kl?kla ba?kas?n? incitme ihtimaline kars? sessiz kal?r?m

Rekabet ortamlar?n? tats?z/sevimsiz bulurum

Ba?kalar?yla rekabet etmekten kaç?n?r?m

ARABPSYCHOLOGY.COM